

การย้อมผ้าใหม่ด้วยสีรีแอคทีฟไตรอะซีนดัดแปลงกรดอะมิโนที่ได้จากการลอกกา瓜ใหม่

นางสาวกนิษฐา บุญภาวนิชกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ประยุกต์และเทคโนโลยีสิ่งทอ ภาควิชาวสัตวศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DYEING OF SILK FABRIC USING TRIAZINE REACTIVE DYE MODIFIED WITH AMINO ACIDS
FROM SILK DEGUMMING

Miss Kanitha Boonpavanitchakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Applied Polymer Science and Textile Technology
Department of Materials Science
Faculty of Science
Academic Year 2006
Copyright of Chulalongkorn University

492153

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การย้อมผ้าไหมด้วยสีรีเอคทีฟฯ ครอบคลุมด้วยกรดอะมิโนที่ได้จาก
การลอกการไหม้

โดย

นางสาว กนิษฐา บุญภาณิชกุล

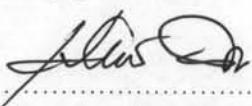
สาขาวิชา

วิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ประยุกต์และเทคโนโลยีสิ่งทอ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุษา แสงวัฒนาโรจน์

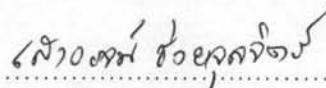
คณะกรรมการอนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

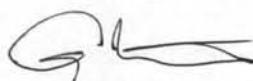
(ศาสตราจารย์ ดร. เปิ่มศักดิ์ เมนะเศวต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

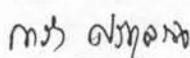
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เสาวรajan ชัยจุลจิตร์)

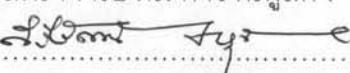
อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุษา แสงวัฒนาโรจน์)

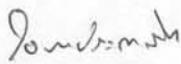
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. กาวี ศรีภูลกิจ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิรีรัตน์ จารุจินดา)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. มณฑนา โอมภาประกาสิต)

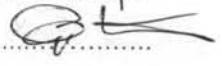
กนิษฐา บุญภาวนานิชกุล : การย้อมผ้าไหมด้วยสีรีแอคทีฟไตรอะซีนดัดแปรด้วยกรดอะมิโนที่ได้จากการลอกกาวainem. (DYEING OF SILK FABRIC USING TRIAZINE REACTIVE DYE MODIFIED WITH AMINO ACIDS FROM SILK DEGUMMING)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. อุษา แสงวัฒนาโรจน์ 97 หน้า.

จุดประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือ การย้อมผ้าไหมด้วยสีรีแอคทีฟไตรอะซีน C.I. Reactive Blue 71 ที่ผ่านการดัดแปรด้วยกรดกลูตามิก และกรดอะมิโนในสารละลายที่ได้จากการลอกกาวainem สำหรับการดัดแปรด้วยกรดกลูตามิกจะใช้กรดกลูตามิก 1 2 3 และ 4 กรัม ต่อสีรีแอคทีฟ 0.5 กรัม ส่วนการดัดแปรด้วยกรดอะมิโนในสารละลายที่ได้จากการลอกกาวainem ใช้สารละลาย 100 มิลลิลิตร ที่ได้จากการลอกกาวainem 8 กรัม ต่อสีรีแอคทีฟ 0.5 กรัม การดัดแปรทั้ง 2 วิธี ดัดแปรที่พีเอช 9 ที่อุณหภูมิห้อง 40 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 0 2 4 6 8 และ 24 ชั่วโมง หลังจากนั้นนำสีรีแอคทีฟทั้งที่ไม่ได้ดัดแปรและดัดแปรมาเย็บผ้าไหมที่พีเอช 3 อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 45 นาที

จากผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค FTIR และ HPLC พบว่า สีรีแอคทีฟสามารถถูกดัดแปรด้วยกรดกลูตามิกและกรดอะมิโนในสารละลายที่ได้จากการลอกกาวainem ภายหลังการทดสอบค่าความเข้มของสีผ้าด้วยเครื่องวัดสีที่ความยาวคลื่น 670 นาโนเมตร พบว่า ผ้าไหมที่ผ่านการย้อมด้วยสีรีแอคทีฟดัดแปรด้วยกรดกลูตามิก และกรดอะมิโนในสารละลายที่ได้จากการลอกกาวainem ให้ค่าความเข้มของสีผ้ามากกว่าผ้าไหมที่ผ่านการย้อมด้วยสีรีแอคทีฟไม่ดัดแปร โดยผ้าไหมย้อมจากสีดัดแปรด้วยกรดอะมิโนในสารละลายที่ได้จากการลอกกาวainem ให้ค่าความเข้มของสีผ้ามากกว่าผ้าไหมย้อมจากสีดัดแปรด้วยกรดกลูตามิก อย่างไรก็ตาม ผ้าไหมที่ผ่านการย้อมด้วยสีรีแอคทีฟทั้งที่ไม่ได้ดัดแปรและดัดแปรมีความคงทนต่อการซักดี แต่มีความคงทนต่อการขัดถูปานกลาง

ภาควิชาวัสดุศาสตร์
สาขาวิชาพิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ประยุกต์และเทคโนโลยีสิ่งทอ
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต
น.ส.นฤภากานติชา犹..
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4872205023 : MAJOR APPLIED POLYMER SCIENCE AND TEXTILE TECHNOLOGY

KEY WORD: SILK DYEING/ REACTIVE DYE MODIFICATION/ AMINO ACIDS/ DEGUMMING

KANITTHA BOONPAVANITCHAKUL : DYEING OF SILK FABRIC USING TRIAZINE

REACTIVE DYE MODIFIED WITH AMINO ACIDS FROM SILK DEGUMMING, THESIS

ADVISOR : ASST.PROF. USA SANGWATANAROJ, Ph.D. 97 pp.

The objective of this research was to dye the silk fabric using triazine reactive dye C.I. Reactive Blue 71 modified with glutamic acid and with amino acids in the silk degumming solution. In the first case 0.5 g of reactive dye was modified with 1, 2, 3, and 4 g of glutamic acid, while in the second case 0.5 g of reactive dye was modified with 100 ml of the silk degumming solution (degumming 8 g of silk fiber). The modification in both cases was conducted at room temperature, 40°C, and 60°C, pH 9 for 0, 2, 4, 6, 8, and 24 hr. Finally, the modified and the unmodified dyes were used to dye silk fabric at 90°C, pH 3 for 45 min.

FTIR and HPLC analyses indicated that the reactive dye could be modified with both glutamic acid and amino acids in the silk degumming solution. Dyed fabric was measured for color strength at a wavelength of 670 nm using a colorimeter and found that silk fabric dyed with modified dyes showed higher color strength than silk fabric dyed with an unmodified dye. In addition, it was found that dyeing of silk fabric using reactive dye modified with amino acids in silk degumming solution, produced a higher color strength of dyed fabric than dyeing of silk fabric using reactive dye modified with glutamic acid. However, silk fabric dyed with modified and unmodified reactive dyes showed a good colorfastness to washing while showed a moderate colorfastness to crocking.

Department Materials Science

Student's signature.....*Kanitha*.....

Field of study Applied Polymer Science and Textile Technology Advisor's signature.....*Asst. Prof. USA Sangwanaroj*.....

Academic year 2006

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างสมบูรณ์นั้น เป็น เพราะได้รับคำแนะนำนำทางด้านวิชาการ ความเอื้อเฟื้อทางด้านเครื่องมือ วัสดุดีบ และสถานที่สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งได้รับความช่วยเหลือ และการแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์จากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆเป็นอย่างดี ข้าพเจ้าจึงได้ขอขอบพระคุณบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีรายนามดังนี้

1. ผศ.ดร. อุษา แสงวัฒนาโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหา และแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
2. รศ.สาวรจน์ ชัยจุลจิตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
3. รศ.ดร. กาวี ศรีภูลกิจ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ และตรวจสอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
4. ผศ.ดร. สิรีรัตน์ จาจุนดา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ และตรวจสอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
5. อาจารย์ ดร. มัณฑนา โภภาประกาสิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ และตรวจสอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
6. บุคลากรทุกๆท่านในภาควิชาวัสดุศาสตร์ ที่ให้การช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการทำงานวิจัย
7. บริษัท DyStar Thai จำกัด เอื้อเฟื้อสีย้อม
8. ศูนย์วิจัยหม่อนไหมครีสเทเช สนับสนุนเต็มที่
9. ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุนเครื่องมือและสถานที่ในการทำงานวิจัย

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่น้อง ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอบคุณเพื่อน และบุคคลอันเป็นที่รักที่ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งอาจารย์ทุกท่านที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้า จนสามารถสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จตามที่มุ่งหวัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ (ภาษาไทย).....	๑
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ).....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารบัญ.....	๔
สารบัญตาราง.....	๕
สารบัญรูป.....	๗
สารบัญแผนภาพ.....	๘
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 วารสารปริทรรศน์.....	3
2.1 ใหม.....	3
2.1.1 ประวัติของใหม.....	3
2.1.2 การผลิตเส้นใยใหม.....	4
2.1.3 โครงสร้างทางกายภาพของเส้นใหม.....	6
2.1.4 โครงสร้างทางเคมีของใหม.....	7
2.1.5 สมบัติของใหม.....	9
2.1.6 ประโยชน์และการใช้งาน.....	10
2.1.7 การดูแลรักษา.....	11
2.2 การลอกการใหม.....	11
2.2.1 การลอกการใหมด้วยน้ำภายใต้ความดันสูง.....	11
2.2.2 การลอกการใหมด้วยด่าง.....	12
2.2.3 การลอกการใหมด้วยกรด.....	13
2.2.4 การลอกการใหมด้วยสนุ่.....	13
2.2.5 การลอกการใหมด้วยสารซักฟอกสั่งเคราะห์.....	13
2.2.6 การลอกการใหมด้วยเอนไซม์.....	13
2.3 เอนไซม์.....	14
2.3.1 ประวัติความเป็นมาของเอนไซม์.....	14

บทที่	หน้า
2.3.2 โครงสร้างของเอนไซม์.....	15
2.3.3 กลไกการทำงานของเอนไซม์.....	15
2.3.4 ประเภทของเอนไซม์.....	16
2.3.5 เอนไซม์โปรดีอีส.....	17
2.3.5.1 ชนิดและสมบัติของโปรดีอีส.....	17
2.3.6 การใช้ประโยชน์จากโปรดีอีส.....	20
2.4 การดัดแปลงเอนไซม์.....	20
2.4.1 ปฏิกิริยาการดัดแปลงเอนไซม์.....	21
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
 3. การทดลอง.....	 25
3.1 วัสดุและสารเคมี.....	25
3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์.....	26
3.3 ขอบเขตการทดลอง.....	27
3.4 การทดลอง.....	28
3.4.1 การดัดแปลงเอนไซม์.....	28
3.4.1.1 อัตราส่วนของกรดกลูตามิคต่อสีในการดัดแปลงเอนไซม์.....	28
3.4.1.2 ค่าพีเอชในการดัดแปลงเอนไซม์.....	29
3.4.1.3 เเวลาในการดัดแปลงเอนไซม์.....	29
3.4.1.4 อุณหภูมิในการดัดแปลงเอนไซม์.....	29
3.4.2 การดัดแปลงเอนไซม์.....	29
3.4.2.1 การลอกการไว้หมาดด้วยเอนไซม์โปรดีอีส.....	30
3.4.2.2 เเวลาในการดัดแปลงเอนไซม์.....	30
3.4.2.3 อุณหภูมิในการดัดแปลงเอนไซม์.....	31
3.5 การทดสอบ.....	31
3.5.1 การวิเคราะห์เอนไซม์โดยวิธี FTIR.....	31
3.5.2 การวิเคราะห์ปริมาณและชนิดของกรดอะมิโนที่ได้จากการลอกการไว้หมาดด้วยเทคนิค HPLC.....	32
3.5.3 การย้อมผ้าไว้หมาดด้วยเอนไซม์โดยวิธี FTIR.....	33

บทที่		หน้า
3.5.4 การวัดค่าความเข้มของสีผ้าหลังการย้อม.....	34	
3.5.5 การวัดหาร้อยละการผนึกสีบนผ้าย้อม.....	35	
3.5.6 การทดสอบความด้านทานต่อแรงจีกข้าด.....	36	
3.5.7 การทดสอบความคงทนของสีผ้าต่อการซักล้าง.....	37	
3.5.8 การทดสอบความคงทนของสีต่อการขัดถู.....	39	
 4 ผลการทดลองและวิจารณ์.....	41	
4.1 ภาวะการดัดแปลงสีรีเอคทีฟโครงสร้างไตรอะซีนด้วยกรดกลูตามิค.....	41	
4.1.1 อัตราส่วนของปริมาณกรดกลูตามิคต่อสีในการดัดแปลง.....	41	
4.1.2 พีอีชในกระบวนการดัดแปลงสีรีเอคทีฟ.....	43	
4.1.3 เวลาในการดัดแปลงสีรีเอคทีฟ.....	45	
4.1.4 อุณหภูมิในการดัดแปลงสีรีเอคทีฟ.....	46	
4.1.5 ความเข้มข้นของสีรีเอคทีฟดัดแปลงในการย้อม.....	48	
4.1.6 ผลการดัดแปลงสีรีเอคทีฟโครงสร้างไตรอะซีนอื่นๆ ด้วยกรดกลูตามิค.....	50	
4.2 ภาวะที่เหมาะสมสำหรับการดัดแปลงสีรีเอคทีฟโครงสร้างไตรอะซีนด้วยสารละลาย จากการลอกกว้าง.....	53	
4.2.1 ปริมาณเนื้อไหมสำหรับการลอกกว้าง.....	54	
4.2.2 เวลาในการดัดแปลงสีรีเอคทีฟ.....	55	
4.2.3 อุณหภูมิในการดัดแปลงสีรีเอคทีฟ.....	57	
4.2.4 ความเข้มข้นของสีรีเอคทีฟดัดแปลงในการย้อม.....	59	
4.2.5 ผลการดัดแปลงสีรีเอคทีฟโครงสร้างไตรอะซีนอื่นๆ ด้วยสารละลายจาก การลอกกว้าง.....	61	
4.3 ผลการวิเคราะห์สี สารละลายจากการลอกกว้าง และผ้า.....	64	
4.3.1 การวิเคราะห์สีรีเอคทีฟดัดแปลงด้วยเทคนิค FTIR.....	64	
4.3.2 การวิเคราะห์ปริมาณและชนิดของกรดอะมิโนที่ได้จากการลอกกว้างด้วย เทคนิค HPLC.....	67	
4.3.3 ภาวะที่เหมาะสมสำหรับการย้อมผ้าด้วยสีรีเอคทีฟดัดแปลง.....	68	
4.3.3.1 พีอีชในการย้อม.....	68	
4.3.3.2 อุณหภูมิในการย้อม.....	69	
4.3.3.3 เวลาในการย้อม.....	71	

บทที่	หน้า
4.3.4 การวัดหารือยลละการผนึกสีบนผ้าย้อม.....	72
4.4.5 การทดสอบความด้านทานต่อแรงจีกข้าด.....	72
4.4.6 การทดสอบความคงทนของสีผ้าต่อการซักล้าง.....	74
4.4.7 การทดสอบความคงทนของสีผ้าต่อการขัดถู.....	75
4.4 ข้อสัมภาษณ์.....	77
5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ.....	78
5.1 สรุปผลการทดลอง.....	78
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	79
รายการข้างอิง.....	80
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก.....	83
ภาคผนวก ข.....	91
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	97

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 2.1	ส่วนประกอบของกรดอะมิโนในเชริชินและไฟโบรอน.....	7
ตารางที่ 3.1	รายการสารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย.....	25
ตารางที่ 3.2	เครื่องมือและอุปกรณ์.....	26
ตารางที่ 4.1	ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิคที่อัตราส่วนกรดกลูตามิคต่อสีต่างๆ ที่พีเอช 9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง.....	42
ตารางที่ 4.2	ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค โดยใช้อัตราส่วนกรดกลูตามิคต่อสีเท่ากับ 2 : 0.5 ดัดแปลงที่พีเอช 8, 9 และ 10 ณ อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง.....	43
ตารางที่ 4.3	ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค โดยใช้อัตราส่วนกรดกลูตามิคต่อสีเท่ากับ 2 : 0.5 ที่พีเอช 9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลาต่างๆ กัน.....	45
ตารางที่ 4.4	ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค โดยใช้อัตราส่วนกรดกลูตามิคต่อสีเท่ากับ 2 : 0.5 ที่พีเอช 9 อุณหภูมิต่างๆ กัน เป็นเวลา 4 ชั่วโมง.....	47
ตารางที่ 4.5	ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม.....	49
ตารางที่ 4.6	ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Red H-E7B ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม.....	51
ตารางที่ 4.7	ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Blue H-EGN ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม.....	52
ตารางที่ 4.8	ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยสารละลายน้ำจากการลอกการเส้นไหมปริมาณต่างๆ ดัดแปลงที่พีเอช 9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง.....	54

ตาราง

ตารางที่ 4.9 ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอกทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยสารละลายจากการลอกการเส้นไหม 8 กรัม ดัดแปลงที่พีเอช 9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลาต่างๆ กัน.....	56
ตารางที่ 4.10 ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอกทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยสารละลายจากการลอกการเส้นไหม 8 กรัม ดัดแปลงที่พีเอช 9 เป็นเวลา 4 ชั่วโมง ณ อุณหภูมิต่างๆ.....	58
ตารางที่ 4.11 ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอกทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยสารละลายจากการลอกการเส้นไหม 8 กรัม ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นรีว้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม....	60
ตารางที่ 4.12 ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอกทีฟ Procion Red H-E7B ดัดแปลงด้วยสารละลายจากการลอกการไห ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นรีว้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม	62
ตารางที่ 4.13 ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอกทีฟ Procion Blue H-EGN ดัดแปลงด้วยสารละลายจากการลอกการไห ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นรีว้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม.....	63
ตารางที่ 4.14 แสดงชนิดและปริมาณของกรดอะมิโนในสารละลายลอกการเส้นไหม.....	67
ตารางที่ 4.15 ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค โดยย้อมที่พีเอช 90 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 45 นาที.....	68
ตารางที่ 4.16 ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค โดยย้อมที่พีเอช 3 อุณหภูมิต่างๆ กัน เป็นเวลา 45 นาที.....	70
ตารางที่ 4.17 ความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค โดยย้อมที่พีเอช 3 อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส เป็นเวลาต่างๆ กัน....	71
ตารางที่ 4.18 แสดงร้อยละการผึ้งสี Procion Turquoise H-A ที่ไม่ได้ดัดแปลงและที่ดัดแปลง.....	72
ตารางที่ 4.19 ความต้านทานแรงฉีกขาดของผ้าไหมก่อนย้อม ผ้าไหมย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ไม่ได้ดัดแปลง ผ้าไหมย้อมด้วยสีดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค และผ้าไหมย้อมด้วยสีดัดแปลงด้วยสารละลายลอกการไห.....	73
ตารางที่ 4.20 แสดงผลการทดสอบความคงทนของสีผ้าต่อการซักล้างในผ้าย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ไม่ได้ดัดแปลง ผ้าย้อมด้วยสีดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค และผ้าย้อมด้วยสีดัดแปลงด้วยสารละลายจากการลอกการไห.....	74

ตาราง

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการทดสอบความคงทนของสีผ้าต่อการขัดถูแห้งและเปียกบนผ้า
ย้อมด้วยสีไม่ได้ดัดแปลง, ผ้าย้อมด้วยสีดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค และผ้าย้อม
ด้วยสีดัดแปลงด้วยสารละลายลอกกว่าใหม.....

76

สารบัญรูป

รูปประกอบ	หน้า
รูปที่ 2.1 วงจรชีวิตของหนอนไนม.....	5
รูปที่ 2.2 ภาพเส้นใหม.....	6
รูปที่ 2.3 องค์ประกอบพื้นฐานของกรดอะมิโน.....	8
รูปที่ 2.4 กลไกการทำงานของเอนไซม์แบบ lock-and-key.....	15
รูปที่ 2.5 activation energy ที่ใช้ในการเกิดปฏิกิริยาแบบมีและไม่มีตัวเร่งปฏิกิริยา.....	16
รูปที่ 2.6 โครงสร้างกรดกลูตามิค.....	21
รูปที่ 2.7 โครงสร้างสีในโนคลอโรไตรอะซีน.....	21
รูปที่ 3.1 อ่างเขย่า.....	28
รูปที่ 3.2 เครื่องย้อม Labtac.....	30
รูปที่ 3.3 เครื่อง FTIR.....	31
รูปที่ 3.4 เครื่อง HPLC.....	32
รูปที่ 3.5 ขั้นตอนการย้อมผ้าใหม่ด้วยสีรีแอคทีฟ.....	33
รูปที่ 3.6 เครื่องวัดสี Macbeth Color-Eye 7000 Spectrophotometer.....	34
รูปที่ 3.7 ตู้แสงมาตรฐาน.....	35
รูปที่ 3.8 ตัวอย่างชิ้นทดสอบสำหรับการทดสอบความด้านทานแรงฉีกขาด.....	36
รูปที่ 3.9 เครื่องทดสอบความด้านทานแรงฉีกขาด.....	37
รูปที่ 3.10 เครื่องทดสอบการซักล้าง.....	38
รูปที่ 3.11 เกรย์สเกล.....	39
รูปที่ 3.12 เครื่องทดสอบความคงทนของสีต่อการขัดถู.....	40
รูปที่ 4.1 แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิคที่อัตราส่วนกรดกลูตามิคต่อสีต่างๆ ที่พีเอช 9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 4 ชั่วโมง.....	42
รูปที่ 4.2 แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค โดยใช้อัตราส่วนกรดกลูตามิคต่อสีเท่ากับ 2 : 0.5 ดัดแปลงที่พีเอช 8, 9 และ 10 ณ อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง.....	44
รูปที่ 4.3 แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีแอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปลงด้วยกรดกลูตามิค โดยใช้อัตราส่วนกรดกลูตามิคต่อสีเท่ากับ 2 : 0.5 ที่พีเอช 9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลาต่างๆ กัน.....	46

รูปประกอบ

รูปที่ 4.4	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปรด้วยกรดกลูตامิค โดยใช้อัตราส่วนกรดกลูตามิคต่อสีเท่ากับ 2 : 0.5 ที่พีเอช 9 อุณหภูมิต่างๆ กัน เป็นเวลา 4 ชั่วโมง.....	47
รูปที่ 4.5	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปรด้วยกรดกลูตамิค ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นสีร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม.....	50
รูปที่ 4.6	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้า เมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Red H-E7B ดัดแปรด้วยกรดกลูตามิค ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นสีร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม.....	57
รูปที่ 4.7	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Blue H-EGN ดัดแปรด้วยกรดกลูตามิค ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นสีร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม.....	53
รูปที่ 4.8	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้า เมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปรด้วยสารละลายจากการลอกการเส้นไหมบริมาณต่างๆ ดัดแปรที่พีเอช 9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลซีย์ เป็นเวลา 4 ชั่วโมง.....	55
รูปที่ 4.9	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปรด้วยสารละลายจากการลอกการเส้นไหม 8 กรัม ดัดแปรที่พีเอช 9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลซีย์ เป็นเวลาต่างๆ กัน.....	57
รูปที่ 4.10	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปรด้วยสารละลายจากการลอกการเส้นไหม 8 กรัม ดัดแปรที่พีเอช 9 เป็นเวลา 4 ชั่วโมง ณ อุณหภูมิต่างๆ.....	58
รูปที่ 4.11	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Turquoise H-A ดัดแปรด้วยสารละลายจากการลอกการเส้นไหม 8 กรัม ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม... 61	
รูปที่ 4.12	แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีเอคทีฟ Procion Red H-E7B ดัดแปรด้วยสารละลายจากการลอกการไห ณ ภาวะที่เหมาะสม และย้อมที่ความเข้มข้นสีร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมาะสม..... 62	

รูปประกอบ

รูปที่ 4.13 แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสีรีเจคทีฟ Procion Blue H-EGN ตัดแปลงด้วยสารละลายน้ำจากการลอกกาวน้ำ ณ ภาวะที่เหมะสม และย้อมที่ความเข้มข้นสีร้อยละ 1-3 ของน้ำหนักผ้า ณ ภาวะการย้อมที่เหมะสม... 64	
รูปที่ 4.14 FTIR สเปกตรัมของสีรีเจคทีฟ Procion Turquoise H-A.....	65
รูปที่ 4.15 แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ตัดแปลงด้วยกรดกลูตามิก โดยย้อมที่พีเอช 3 อุณหภูมิต่างๆ ณ อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 45 นาที.....	69
รูปที่ 4.16 แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ตัดแปลงด้วยกรดกลูตามิก โดยย้อมที่พีเอช 3 อุณหภูมิต่างๆ กัน เป็นเวลา 45 นาที. 70	
รูปที่ 4.17 แผนภูมิแท่งแสดงความเข้มของสีผ้าเมื่อย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ตัดแปลงด้วยกรดกลูตามิก โดยย้อมที่พีเอช 3 ณ อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส เป็นเวลาต่างๆ กัน.....	71
รูปที่ 4.18 แผนภูมิแท่งแสดงความด้านทานแรงอิทธิพลของผ้าใหม่ก่อนย้อม ผ้าใหม่ย้อมด้วยสี Procion Turquoise H-A ไม่ได้ตัดแปลง ผ้าใหม่ย้อมด้วยสีตัดแปลงด้วยกรดกลูตามิก และผ้าใหม่ย้อมด้วยสีตัดแปลงด้วยสารละลายน้ำจากการลอกกาวน้ำ.....	73

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 3.1 ขอบเขตการทดลอง..... 27